

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van SPM
T.a.v. de heer John Steijns

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vragen ex art. 47 RvO inzake overschrijding
ramingen (ver)bouwprojecten

DATUM
19 april 2019
Verzonden: 19-04-2019

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
RJA (Raymond) Theunissen

TELEFOONNUMMER
043 350 4600

ONZE REFERENTIE
2019-09180

E-MAILADRES
Raymond.theunissen@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE

Geachte heer Steijns,

Onderstaand treft U de beantwoording aan van de vragen d.d. 23 maart jl. inzake overschrijding ramingen (ver)bouwprojecten, die uw fractie gesteld heeft in het kader van artikel 47 van het Reglement van Orde.

Vraag 1:

In hoeverre is sprake bij het opstellen van een Programma van Eisen van een gestandaardiseerd model?

Antwoord 1:

Doorgaans start een planproces met een eerste, richtinggevende verkenning voor een investeringsprogramma. In het geval van het Investeringsplan MECC is dat ook zo gebeurd, waarbij tevens de financiële kaders zijn aangegeven. Op basis daarvan wordt een "Programma van Eisen" opgesteld. Dat document kent geen gestandaardiseerd model. Per project (en per adviesbureau) kan dat er anders uitzien, maar in alle gevallen zal het in ieder geval inzicht geven in de technische en functionele eisen en wensen van de initiatiefnemers, zoals in het geval van het MECC zowel de eigenaar als de huurder/exploitant. Ook wordt een Programma van Eisen (PvE) financieel vertaald op basis van normkosten.

Vraag 2:

In hoeverre kan worden vastgesteld dat kostenoverschrijdingen bij projecten vaak een relatie hebben met het onvoldoende grip hebben op inhoudelijke activiteiten en kan het beschikken over een beheersplan waarin relatie met geld, organisatie, tijd, informatie, kwaliteit en communicatie als beheers aspecten zijn uitgewerkt?

Antwoord 2:

Juist is dat een goede beheersing van de genoemde aspecten in het projectmanagement bijdraagt aan het vergroten van de kans op een (budgettair gezien) succesvol project. Helaas is dat echter geen garantie voor het voorkomen van kostenoverschrijdingen, zoals de afgelopen jaren in tal van binnen- en buitenlandse projecten is gebleken. De belangrijkste oorzaak van significante bouwkostenoverschrijdingen, te weten de marktontwikkelingen van de afgelopen jaren, blijkt moeilijk tot niet te beheersen.

Vragen ex art. 47 RvO

DATUM
19 april 2019

Dat geldt ook voor onvoorziene omstandigheden die significante kostenverhogingen tot gevolg kunnen hebben, zowel tijdens het ontwerpproces als (en vooral) de realisatiefase. Het is daarnaast wel juist dat inhoudelijke wijzigingen die na opdrachtverlening in werken worden doorgevoerd, tot langere doorlooptijden en/of kostenstijgingen kunnen leiden.

Vraag 3:

In hoeverre is er sprake van een spanningsveld vanuit het Programma van Eisen en de daadwerkelijke aanbesteding op gebied van functionaliteit in combinatie met het inpassen van innovatieve oplossingen?

Antwoord 3:

In het Programma van Eisen (PvE), dat de basis vormt voor het verdere ontwerpproces, zijn de technische en functionele eisen en wensen bepaald. Op basis daarvan worden achtereenvolgens een schetsontwerp, een voorlopig ontwerp, een definitief ontwerp en tot slot een technische ontwerp (ook wel bestek en bestekstekeningen genoemd) opgesteld. Dat laatste document (het technisch ontwerp), dat dus in die fase de meest gedetailleerde vertaling/uitwerking van het PvE is, is daarmee de basis voor de daadwerkelijke aanbesteding.

In theorie zou er dus geen spanning (mogen) zijn tussen het PvE en de daadwerkelijke aanbesteding op gebied van functionaliteit in combinatie met het inpassen van innovatieve oplossingen. In de praktijk blijkt in voorkomende gevallen echter dat er gaandeweg het ontwerpproces inzichten kunnen wijzigen, wat alsnog kan leiden tot een aanpassing van het PvE. Ook kan op basis van nader onderzoek blijken dat de feitelijke situatie anders is dan vooraf was verwacht, waardoor aanvullende maatregelen moeten worden opgenomen die tot andere kosten leiden dan verwacht ten tijde van het opstellen van het grofmazige PvE. Denk hierbij bijvoorbeeld aan afwijkingen in de bodemgesteldheid, de bestaande constructie of de bruikbaarheid van bestaande bouwdelen of installaties.

Vraag 4:

Wordt het Plan van Eisen voldoende afgestemd met gerelateerde documenten zoals het af te sluiten contract en de gunningcriteria cq wensen?

Antwoord 4:

Ja. Zoals bij het antwoord op vraag 1 al werd aangegeven start een planproces met een eerste, richtinggevende verkenning voor een investeringsprogramma, op basis waarvan vervolgens een "Programma van Eisen" (PvE) wordt opgesteld. Dat PvE is zoals reeds gezegd het fundament voor het echte ontwerp. Het sluitstuk van het ontwerpproces dat dan volgt (zie ook het antwoord bij vraag 3) is het technische ontwerp (ook wel bestek en bestekstekeningen genoemd). Dat document, dat dus in die fase de meest gedetailleerde vertaling/uitwerking van het PvE is, is daarmee inderdaad de basis voor zowel de aanbesteding (met inbegrip van de gunningcriteria) als de contractvorming met de aannemer.

Vraag 5:

In hoeverre kan de doorberekening op basis van bestektekeningen in combinatie met een Programma van Eisen als grondslag dienen bij het beschikbaar stellen van het investeringsbudget?

Antwoord 5:

Zoals bij het antwoord op vraag 1 al werd aangegeven start een planproces met een eerste, richtinggevende verkenning voor een investeringsprogramma. Vaak worden dan ook de financiële kaders (het investeringsbudget) bepaald, op grond waarvan het proces wordt opgestart. In principe blijft dat budget gedurende het gehele ontwerp- en realisatieproces onverkort het financiële kader.

DATUM
19 april 2019

Het technisch ontwerp is in feite het sluitstuk van het ontwerpproces. Voorafgaand aan de start van de aanbesteding (lees: de gunningsfase indien de aanbesteding – zoals bijvoorbeeld bij het MECC - uit twee fasen bestaat) wordt het technisch ontwerp nog eens doorgerekend (de finale besteksraming). Het resultaat daarvan geeft (idealiter) een goed beeld van het eindresultaat van de aanbesteding die dan nog volgt. Steeds vaker blijkt echter dat zelfs deze informatie, gebaseerd op een zeer gedetailleerde uitwerking van het plan, niet de verwachte grondslag vormt voor de beschikbaarstelling van het definitieve investeringsbudget.

Op basis van de resultaten van de aanbesteding die dan volgt blijkt in voorkomende gevallen een budgetverhoging nodig om het project onverkort conform planning te realiseren. Het Investeringsplan MECC is daar (helaas) een voorbeeld van.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,
Wethouder Financiën, Vastgoed, Stadsbeheer en Hospitality,

John Aarts

Vragen ex art. 47 RvO